USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Ivo Pospíšila a Mgr. Michala Bobka v právní věci žalobců: **a) A. M.**, **b) K. M.**, **c) A. M.**, **d) A. M.**, **e) S. M.**, zastoupeni Mgr. Viktorem Rytikovem, advokátem se sídlem náměstí Míru 15, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 10. 2022, č. j. OAM-122/ZA-ZA12-ZA05-R2-2017, ze dne 20. 10. 2022, č. j. OAM-121/ZA-ZA12-ZA05-R2-2017, ze dne 20. 10. 2022. č. j. OAM-120/ZA-ZA12-ZA05-R2-2017-II, ze dne 20. 10. 2022, č. j., ze dne 20. 10. 2022, č. j. OAM-120/ZA-ZA12-ZA05-R2-2017-III, a ze dne 20. 10. 2022, č. j. OAM-120/ZA-ZA12-ZA05-R2-2017-I, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 3. 2023, č. j. 55 Az 3/2022 - 39,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

IV. Ustanovenému zástupci žalobců Mgr. Viktoru Rytikovovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **23 547 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 3. 1. 2018, č. j. OAM-121/ZA-ZA12-ZA05-2017, neudělil mezinárodní ochranu žalobci b) podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný dále rozhodnutím ze dne 3. 1. 2018, č. j. OAM-120/ZA-ZA12-ZA05-2017-I, neudělil mezinárodní ochranu manželce žalobce, žalobkyni d) a toho času nezletilému žalobci e). Obdobně žalovaný rozhodl i v samostatných řízeních žalobkyně a) a žalobkyně c).

[2] Žalobci proti rozhodnutím podali žaloby ke Krajskému soudu v Hradci Králové, ten je jako nedůvodné zamítl. Proti rozsudkům se žalobci bránili kasační stížností k Nejvyššímu správnímu soudu, který rozsudky Krajského soudu v Hradci Králové, stejně tak jako

rozhodnutí žalovaného zrušil a zavázal jej řídit se jeho vysloveným právním názorem. V rozsudku uvedl, že na základě dokazování provedeného žalovaným není možné přijmout závěr, že stěžovatelé nesplňují důvody k udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný musí primárně na základě doplňujícího pohovoru s žalobcem b) řádně doplnit dokazování a posoudit, zda může mít v zemi původu odůvodněný strach z pronásledování z důvodu politického přesvědčení. Současně by měl žalovaný rovněž řádně posoudit případné důvody aplikace tzv. vylučovací klauzule.

[3] V nynějším řízení žalovaný provedl se žalobcem b) doplňující pohovor, a znovu uzavřel, že podmínky pro udělení azylu nesplňuje; obdobně postupoval i ve věcech ostatních žalobců. Ti proto podali žaloby ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“), který řízení o žalobách všech žalobců spojil a rozhodl, že i přesto, že se žalovaný pokusil doplnit dokazování dle závazného právního názoru, který v předchozím řízení vyjádřil Nejvyšší správní soud, provedl to však nedostatečně a vyvodil z něj nesprávné závěry.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Proti rozsudku krajského soudu brojil žalovaný (stěžovatel) kasační stížností. Uvedl v ní, že doplnění dokazování provedl řádně a skutkový stav byl zjištěn úplně; setrval na svém názoru, že jeho rozhodnutí bylo správné a žalobcům azyl neměl být udělen.

[5] Žalobci ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedli, že stěžovatel v nynějším správním řízení plně nereflektoval vyjádřený závazný právní názor; navrhli proto Nejvyššímu správnímu soudu, aby kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a jedná se o kasační stížnost, která je ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (kam spadá i problematika mezinárodní ochrany), je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a s. ř. s. přijatelná tehdy, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Podrobněji se podstatou institutu přijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž dovodil, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Kasační stížnost může být přijatelná i v případě, že je podána žalovaným z důvodu zásadního pochybení krajského soudu, které spočívá v tom, že krajský soud hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva, případně že nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu (viz rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2007, sp. zn. 2 Azs 21/2006, [1143/2007 Sb. NSS]); k tomu však v řešeném případě nedošlo, stěžovatel v kasační stížnosti

žádné důvody přijatelnosti výslovně nesdělil a ani Nejvyšší správní soud žádné takové důvody neshledal.

[7] Kasační stížnost **je nepřijatelná**.

[8] Stěžovatel předně uvádí, že je rozsudek nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Nejvyšší správní soud na tomto místě shrnuje, že napadený rozsudek splňuje požadavky judikatury kladené na odůvodnění soudního rozhodnutí (nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, či ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, případně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75).

[9] Dále namítal, že dostatečně zjistil skutkový stav; zejména pak okolnosti politického pronásledování žalobců, krajský soud však nepovažoval jeho postup za dostatečný. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 62 plyne, že „*není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědí žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují.*“ V rozsudku ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007 - 63, pak kasační soud dodal: „*Zásada tzv. materiální pravdy má v řízení o udělení azylu svá specifika spočívající v pravidelné nedostatečnosti důkazů prokazujících věrohodnost žadatelových tvrzení. Je však na správním orgánu, aby prokázal či vyvrátil pravdivost žadatelových tvrzení, a to buď zcela nevyvratitelně zjištěním přesných okolností vážících se na stěžovatelova tvrzení, anebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu.*“ Těmto požadavkům žalovaný nedostál a krajský soud nepochybil, pokud mu postup, který vyplývá ze správního spisu, vytkl.

[10] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, plyne, že informace o zemi původu použité ve věci mezinárodní ochrany musí být v maximální míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné. Lze pochybovat o relevanci zpráv, které pojednávají o základních otázkách země původu, jako je zdravotní péče, trh práce, bydlení, sociální péče, vzdělání. Naopak z dalších dokumentů, jako například Výroční zprávy Human Rights Watch z 12. 1. 2017, Informace Amnesty International z 22. 2. 2017 anebo Ministerstva vnitra ČR, OAM – Ázerbájdžán, Freedom House, leden 2017 – Svoboda ve světě 2017 je zřejmé, že k porušování lidských práv v zemi původu žalobců dochází. Není možné, tak bez dalšího zhodnotit azylový příběh žalobce b) jako nevěrohodný a dále se jím nezabývat, nadto pokud sám aktivně přikládá důkazy na podporu svých tvrzení.

[11] Žalovaný doposud relevantně neuvedl, z jakého důvodu incidenty popsané v rozsudku krajského soudu neměly souviset s politickou činností žalobce, či jejím odmítáním. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2005, č. j. 4 Azs 467/2004 - 89 plyne: „*Aby mu mohla být poskytnuta ochrana formou azylu, musí být prokázáno, že je nositelem určitého přesvědčení politického nebo náboženského, pro které je v zemi, jehož občanství má (v zemi jeho posledního trvalého bydliště), reálně pronásledován, nebo že je pronásledován z důvodu příslušnosti k jasně vymezené sociální skupině. Tyto*

skutečnosti je přitom třeba v řízení před správním orgánem prokázat buď zcela nevyvratitelně zjištěním přesných okolností, které vedly stěžovatele k odchodu ze země původu a podání žádosti o azyl v ČR, anebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu. I v případě, kdy je zjišťování skutkového stavu obtížné, nelze prolomit zásadu materiální pravdy, ukládající správnímu orgánu povinnost zjistit přesně a úplně skutečný stav věci.“ .“ (srov. rozsudek NSS ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 -89 nebo ze dne 23. 8. 2018, č. j. 1 Azs 137/2018 - 50, č. 3801/2018 Sb. NSS). Krajský soud proto nepochybil, pokud shledal závěry žalovaného jako nesprávné a zavázal jej k dalšímu doplnění dokazování.

[12] Krajský soud naplnil všechny stanovené požadavky na soudní rozhodnutí, které řádně odůvodnil, ani se nedopustil žádného dalšího zásadního pochybení.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Nejvyšší správní soud tedy neshledal existenci důvodů přijatelnosti kasační stížnosti, pročež nepřikročil k podrobnému věcnému přezkumu kasačních námitek stěžovatele a kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[14] Neúspěšný stěžovatel nemá na náhradu nákladů v řízení před kasačním soudem právo. Žalobcům, kteří by jinak měli právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady nad nevznikly. Nejvyšší správní soud jim proto náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal. Byl jim však rozhodnutím krajského ze dne 29. 12. 2022, č. j. 55 Az 3/2022 - 36 ustanoven zástupce, a proto mu podle § 35 odst. 2 in fine s. ř. s. „[z]*a zastupování náleží odměna; pro určení její výše, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, se užije obdobně zvláštní právní předpis, jímž jsou stanoveny odměny a náhrady advokátům za poskytování právních služeb*.“ Tímto zvláštním právním předpisem je vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Odměna advokáta za sedm poskytnutých úkonů právní služby – další porada s klientem přesahující jednu hodinu [§ 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu *per analogiam]* ve vztahu ke dvěma žalobcům, vyjádření ke kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu *per analogiam]* ve vztahu k pěti žalobcům je určena podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bod 5 advokátního tarifu částkou 3 100 Kč; v této věci je však vzhledem k zastupování více žalobců snížena o 20 % [§ 12 odst. 4 advokátního tarifu], odměna za jeden úkon právní služby tak činí 2 480 Kč. K tomu náleží náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč dle § 13 odst. 4 téže vyhlášky. Jelikož zástupce žalobců je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o 21% sazbu této daně, tj. o 4 087 Kč. Celková odměna tedy činí 23 547 Kč. Tato částka bude ustanovenému zástupci uhrazena Nejvyšším správním soudem ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení. O odměně za zastupování před krajským soudem již rozhodl usnesením ze dne 28. 3. 2023, č. j. 55 Az 3/2022 - 79.

[15] Nejvyšší správní soud shodně jako krajský soud v usnesení ze dne 28. 3. 2023, č. j. 55 Az 3/2022 - 79 neshledal důvodnou žádost ustanoveného zástupce žalobců o zdvojnásobení mimosmluvní odměny za porady se žalobci [§ 12 odst. 1 advokátního tarifu]. Advokát byl krajským soudem vybrán také proto, že je schopen poskytovat právní služby v ruském jazyce, který žalobci ovládají, což uvádí na svých webových stránkách, a tato skutečnost je uveřejněna i v seznamu advokátů České advokátní komory. „*Nejvyšší*

správní soud však dospěl k závěru, že v tomto případě nešlo o právní službu mimořádně obtížnou ve smyslu citovaného ustanovení a není na místě přiznanou odměnu navýšit. Právní službu nelze považovat za mimořádně obtížnou jen proto, že je poskytována v cizím jazyce, zejména ne v jednom ze světových jazyků (v ruštině)", jak kasační soud uvedl v rozsudku ze dne 2. 8. 2021, č. j. 6 Azs 142/2021 - 54. Ustanovený advokát tak nemohl poskytovat mimořádně obtížné služby, a proto nenaplňuje podmínky pro zvýšení mimosmluvní odměny.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. července 2023

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu